

Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

DOS-2026-0001081
PZH-2026-888179004

Uw kenmerk

Bijlagen

0

Onderwerp

Samenwerking na de gemeenteraadsverkiezingen

Geachte formateur,

Namens het college van Gedeputeerde Staten wensen wij u succesvolle coalitieonderhandelingen toe. Wij hopen dat deze belangrijke fase voorspoedig verloopt en kijken uit naar een constructieve samenwerking in de nieuwe bestuursperiode.

De komende jaren staan we samen voor grote maatschappelijke opgaven die vragen om samenwerking, creativiteit en uitvoeringskracht. Wij willen deze uitdagingen samen met u oppakken, zodat inwoners in alle gemeenten kunnen rekenen op een leefbare, duurzame en welvarende omgeving.

In het recente coalitieakkoord van het nieuwe kabinet staat het mooi verwoord: "Goede interbestuurlijke verhoudingen zijn essentieel om de grote maatschappelijke vraagstukken effectief aan te pakken". Ook heeft het nieuwe kabinet de ambitie uitgesproken om in regio's met strategische agenda's te gaan werken om grote opgaven integraal en gezamenlijk te realiseren. Dit sluit nauw aan bij onze inzet als provincie: wij willen in deze bestuursperiode nog nadrukkelijker als partner naast gemeenten en regio's staan. Wij delen immers dezelfde ambitie: een Krachtig Zuid-Holland. Dat betekent: voldoende betaalbare woningen, een gezonde en veilige leefomgeving, een sterke economie, een vitale balans tussen water, natuur en landbouw en een versnelling van de energietransitie. Deze opgaven zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vragen om een gebiedsgerichte aanpak in de Haagse regio waarin we samen keuzes maken.

De bestuurlijke opgaven worden steeds complexer. We ondersteunen gemeenten onder andere bij woningbouw, de warmtetransitie, bereikbaarheid en de leefbaarheid van dorpen en kernen. Ook helpen we gemeenten bij integrale vraagstukken zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit, voldoende water, ondermijning en digitalisering. Dat vraagt om lokale expertise, betrokkenheid van de samenleving en een stevige financiële basis. Wij denken graag mee én doen actief mee om gemeenten hierin te versterken.

Samen met gemeenten en waterschappen werken we aan integrale afwegingen in ruimtelijke ordening. Gezamenlijke gebiedsuitwerkingen en borging in omgevingsbeleid vormen hiervoor een sterke basis. De bestuurlijke overleggen ruimtelijke ordening spelen daarin een belangrijke rol. We zetten deze samenwerking graag voort.

Hoewel er op sommige dossiers nog vraagstukken liggen, richten we ons in deze brief vooral op de kansen én de positieve stappen die we samen kunnen zetten. We kijken ernaar uit om deze de komende bestuursperiode samen verder te brengen en te bouwen aan een Krachtig Zuid-Holland.

Uitdagingen in de Haagse regio

De Haagse regio is een samenhangend verstedelijkt gebied, waarbinnen mensen wonen, werken en leven. Maar de regio staat niet op zichzelf. Samengewerkt wordt er met andere regio's als de Rotterdamse en de Leidse regio. De samenwerking in de Haagse regio is op veel vlakken intensief en goed, zowel binnen de regio als met de provincie samen (o.a. gebiedsuitwerking ruimte, Novex Zuidelijke Randstad). Gemeenten weten elkaar veelvuldig en vaak te vinden. Dit vinden wij positief. Uiteraard kent de regio ook diverse uitdagingen. In deze brief gaan we grotendeels in op de positieve punten en kansen voor samenwerking. Wij realiseren ons dat er op veel dossiers vraagstukken spelen en dat we nog niet overal overeenstemming hebben bereikt. Voor nu willen we echter de nadruk leggen op de gezamenlijke mogelijkheden en de constructieve stappen die we samen kunnen zetten. Gezien de complexiteit en impact van de keuze moet niet ieder voor zichzelf willen doen, maar dit moeten we in gezamenlijkheid doen. Een keuze voor het een heeft direct gevolgen voor iets anders. Kortom, we zullen in gezamenlijkheid tot keuzes moeten komen die zorgen voor een toekomstbestendige regio. De uitkomsten moeten gedragen worden door alle gemeenten. De provincie staat hierbij naast de gemeenten als partner.

Bestuurlijke samenwerking

We zien dat in de Haagse regio al intensief wordt samengewerkt, dit vinden we positief. Doordat het nu vooral een informele samenwerking is, blijkt het lastiger om tot gezamenlijke keuzes te komen en in gezamenlijkheid het zoet en zuur te verdelen. Om gesteld te staan voor de maatschappelijke uitdagingen en om de complexe opgaven in de Haagse regio te kunnen beantwoorden is een intensieve en oprechte bestuurlijke samenwerking nodig waarbij oog voor elkaar en elkaars behoeften en belangen is. Hierover moet met elkaar het goede gesprek gevoerd worden. Door samen te werken aan een gebiedsuitwerking voor de Haagse regio kunnen we hier stappen in maken, maar ook op andere onderwerpen zien we kansen om de samenwerking versterken.

Zo willen we in de NOVEX Zuidelijke Randstad samen met de bestuurlijke partners uit de Haagse Regio graag doorwerken aan een toekomstbestendige verstedelijking. De toekomstvisie voor de Zuidelijke Randstad zoals in het Ontwikkelperspectief met elkaar onderschreven, zijn we nu met elkaar aan het uitwerken, preciseren en van een regionale investeringsagenda aan het voorzien. De inspanningen die door u in het Haagse zijn verricht om de regionale samenwerking op te bouwen en verstevigen, vragen ook na de gemeenteraadsverkiezingen hernieuwde inzet.

Kwalitatief en kwantitatief versterken van de groenblauwe hoofdstructuur

Voor de toekomst van de Haagse regio is het essentieel dat verstedelijking, buitengebied en groen en blauw als één geheel worden gezien. Het vasthouden, bergen en afvoeren van water, vergroten van de biodiversiteit, versterken van natuur- en recreatiegebieden en een meer klimaatbestendige inrichting. Om de verzilting en de droogte aan te pakken moet het (zoete) hemelwater worden vastgehouden waar het valt en moet er meer ruimte komen voor (zoet) oppervlaktewater, zowel in de steden als in het buitengebied. Ook moet het peil in de veenweidegebieden worden opgezet. Dit vraagt om meer ruimte voor groen en water en om betere verbindingen tussen bestaande groenblauwe gebieden en de bebouwde omgeving. Waarbij het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland van belangrijke waarde is.

Volkshuisvesting

Binnen de provincie Zuid-Holland heeft de regio Haaglanden een groot deel van de woningbouwopgave. Wij werken daar graag samen aan de kansen voor het realiseren van de woningbouwopgave met speciale aandacht voor sociale huurwoningen en woningen voor arbeidsmigranten. Om sneller goede en betaalbare woningen te kunnen maken zijn wij gestart met een programma 'Realisatie'. Onze inzet is gericht op versnellen, innovatie, opschaling (van optoppen en flexwonen) en gebiedsontwikkeling. We organiseren kennissessies, webinars en workshops voor gemeenten en woningbouwcorporaties. We bieden o.a. expertise op het vlak van geluid, parkeren/mobiliteit, RO-vraagstukken, optoppen, stikstof en energie. We beschikken over een [Expertteam Realisatie Woningbouw](#) en bieden kennis en kunde aan via de [Vliegende Brigade](#). We verzoeken u om in de lokale coalitieakkoorden aandacht te besteden aan het verkleinen van de woningnood in samenwerking met ons en de regio.

Voldoende drinkwater en zoet water

De waterzuiveringscapaciteitsgrens voor de winning van drinkwater wordt op middellange termijn bereikt. De toenemende verstedelijking en verstening van het landschap in combinatie met toenemende verzilting als gevolg van de zeespiegelstijging en toenemende droogte, leiden niet alleen tot een schaarste aan drinkwater voor mensen, maar ook tot schaarste aan schoon water voor dieren, planten en gewassen. Het huidige drinkwatersysteem loopt tegen zijn grenzen aan. Nieuwe drinkwaterbronnen zijn nodig. Het is van belang om gebieden voor drinkwaterwinning te reserveren en beschermen.

Beter benutten van werklocaties

In de Haagse regio is een tekort aan ruimte voor essentiële bedrijven, met name HMC, watergebonden en circulair. Tegelijkertijd is er druk vanuit de woningmarkt om bedrijventerreinen te transformeren naar woonlocaties of woon-werklocaties met een lage milieucategorie. Ook innovatieve bedrijvigheid zoekt een werkplek. Hierdoor staan de bestaande bedrijventerreinen in de Haagse regio onder druk. Naast behoud van voldoende bedrijventerrein voor bedrijvigheid en werkgelegenheid biedt het beter benutten van bedrijventerreinen kansen.

Aanpak netcongestie

Als laatste provincie is ook in bijna heel Zuid-Holland sprake van netcongestie. Samenwerking en koppelkansen tussen provincie, gemeenten en netbeheerders is cruciaal om netcongestie aan te pakken. Samen met u zetten we in op een gebiedsgerichte aanpak, sneller bouwen van de benodigde energie-infrastructuur en ontwikkeling van een duurzaam energiesysteem. Daarnaast willen we de impact van netcongestie verzachten door samen met de netbeheerders te helpen bij het slimmer en beter benutten van het bestaande elektriciteitsnetwerk. Met het Stimuleringsprogramma Energiehubs Zuid-Holland en het samenwerken in initiatieven als Energierijk Den Haag zijn al mooie stappen gezet. We kijken uit naar verdere samenwerking.

De Haagse regio is een belangrijke warmteregio met een groot potentieel aan warmtebronnen die lokale warmtenetten kunnen voeden. Er zijn in de regio goede stappen gezet door bovenlokale samenwerking in clusters en we kijken uit naar voortzetting van deze samenwerking, onder andere in nMIEK-verband. Bovendien werken we samen aan het ontsluiten van restwarmte uit het havenindustriële complex en het transporteren hiervan naar de gebouwde omgeving in uw regio en verder, om zo het elektriciteitsnet te ontlasten.

Wat kunt u van ons verwachten?

De provincie staat naast gemeenten om samen te werken aan een leefbare, duurzame en economisch sterke Haagse regio. We ondersteunen gemeenten en regio's op verschillende manieren, onder andere door:

- **Kennis en expertise** vanuit onze opgavedomeinen;
- **Samenwerking** bij regionale opgaven en strategische projecten.
- **Gebiedsgerichte ondersteuning** bij programma's voor wonen, energie, mobiliteit en natuur.
- **Ruimte voor innovatie en pilots** zoals nieuwe bouwvormen, collectieve warmteoplossingen en circulaire bedrijventerreinen.
- Advies en middelen voor **participatie en inclusie**
- **Financiële instrumenten**, waaronder subsidies voor woningbouw, energietransitie, bestuurskracht en klimaatadaptatie. Kijk voor een actueel overzicht ook op <https://www.zuid-holland.nl/online-regelen/subsidies/subsidies/>

Wij nodigen u graag uit om samen te verkennen hoe we deze kansen kunnen benutten. Uw regio-accounthouder staat klaar om met u in gesprek te gaan over concrete afspraken en uitvoeringsprogramma's. U kunt ons hiervoor benaderen via of . Samen zorgen we voor een toekomstbestendig Zuid-Holland.

Het aanbod dat we u eerder al gedaan hebben om bij te dragen aan de inwerkperiode van raadsleden staat onverminderd. We zijn zeer bereid om gemeenteraden een toelichting te geven op wat er speelt en welke rollen en verantwoordelijkheden partijen hebben. Dit kunnen we per gemeente of regio op maat aanbieden.

Wij hebben ervoor gekozen deze brief regionaal te versturen, omdat veel van de opgaven waar we samen voor staan - zoals woningbouw, bereikbaarheid, energietransitie en natuurherstel - niet ophouden bij gemeentegrenzen. Er bestaan verschillende manieren om regio's in te delen (bijvoorbeeld op basis van economie, zorg, mobiliteit of cultuur), maar voor deze brief hanteren wij het perspectief van onze bestuurlijke regio's.

Wij wensen u veel succes bij de formatie en zien uit naar een vruchtbare samenwerking.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2026-0001081) te vermelden. Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Afschrift aan

De gemeenteraad, via de griffie